

DRUŠTVENE VESTI

I. Vrišer

PROFESOR dr. MARJAN ŽAGAR - šestdesetletnik

Te dni je znani slovenski geograf, turistični delavec in mladinski mentor, univerzitetni profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani, dr. Marjan Žagar dokončal šestdeseto leto svojega plodnega in razgibanega življenja. Vsi, ki ga poznamo in teh ni malo, kar ne moremo verjeti, da čas tako hiti. Ne zdi se nam resnično, da je že toliko let minulo od njegovega partizanjenja na domačem Kozjanskem ali od časov, ko je v letih po osvoboditvi opravljal različne politične in upravne funkcije v Celju, Ljubljani, Beogradu in v LR Albaniji, oziroma je poučeval v Celju. Od leta 1958 dalje, ko se je zaposlil na oddelku za geografijo na ljubljanski univerzi (geografijo je študiral ob delu), sprva kot asistent, nato pa kot fakultetni učitelj, je sicer postal Ljubljančan, vendar vezi z rodnim Šentjurjem, s Kozjanskim in Celjem ni nikoli prekinil. Znova in znova se je vračal k njim, bodisi s svojo disertacijo "Gospodarska geografija Kozjanskega in nje problemi" ali s številnimi razpravami in članki o tem območju. Pogostoma je bil celo nekakšen neuraadni kozjanski konzul v Ljubljani.

Kot univerzitetni delavec se je predvsem posvetil turizmu in turistični geografiji. Po njegovi zaslugi je na geografskem oddelku zrasla cela vrsta mladih turističnih strokovnjakov. Obenem je sodeloval pri številnih turističnih raziskovalnih projektih, saj je kot dober smučar imel veliko posluha za sodobni zimskošportni turizem. Več let je tudi bil aktiven v smučarski zvezi Slovenije in Jugoslavije in sodeloval pri mnogih prireditvah. Del njegove raziskovalne dejavnosti pa je bil posvečen geografiji prometa, pri čemer se je zlasti udeleževal pri raziskavah in načrtovanju cestnega omrežja v Sloveniji.

Drugo poglavitno torišče njegovega dela je bilo mladinsko mentorstvo. Že kot učitelj, še bolj pa pozneje kot visokošolski pedagoški delavec je z veliko veselja in požrtvovalnosti deloval med mladino. Prav posebno se je udeleževal v gibanju "znanost mladini", katere namen je spodbujati znanstveno - raziskovalno delo med doraščajočo mladino. Gibanju je predsedoval od l. 1969 dalje. Leta 1974 pa je postal celo predsednik za Jugoslavijo in predsednik svetovne organizacije I.C.C., ki deluje z enakimi cilji v okviru organizacije UNESCO.

Prostor nam ne dovoljuje, da bi navedli še številna druga področja delovanja, na katerih se je ali se še udeležuje jubilarant. Segajo od članstva v različnih komisijah na fakulteti in univerzi, organiziranja različnih strokovnih srečanj, pa do urejanja različnih publikacij o NOB na Kozjanskem in geografskih zbornikov ter do delovanja v strokovnih društvih.

Ob njegovem prazniku želimo jubilarantu, da bi bil še dolgo zdrav in čil in da bi tudi v naprej enako vneto opravljal svojo geografsko, pedagoško in mentorsko delo!

D. Plut

DELO GDS V OBDOBJU OD 29.6.1978 do 29.6.1979

Na prvem sestanku IO GDS po občnem zboru v Mariboru je bil za predsednika GDS soglasno izvoljen dr. Vladimir Klemenčič, za predsednika znanstvene sekcije dr. Mirko Pak, za predsednika šolske sekcije pa prof. Marija Košak. IO je imenoval Dušana Pluta za tajnika GDS, za drugega tajnika Iva Pirija ter Andreja Černeta za blagajnika.

Ugotovljeno je bilo, da so stiki med IO GDS in aktivni društva preveč ohlapni in formalni. Ustanovljen je bil odbor, ki naj poskrbi za tesnejše stike s članstvom, zlasti z aktivni na terenu ter s študenti. Le-ti se v zadnjih letih le redko odločijo za članstvo v našem društvu. Sekcija za dopolnilno izobraževanje geografov deluje v okviru šolske sekcije, skupina za sodelovanje z gibanjem "Znanost mladini" pa se je tesneje povezala z geografskimi institucijami, zlasti z Geografskim inštitutom univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, ki že vrsto let uspešno organizira mladinske raziskovalne tabore. Kljub določenim uspehom in novim organizacijskim prijemom na vseh področjih delo še ni najboljše zaživelo. Pravega uspeha ni predvsem v odnosu do aktivov društva. Redno se lahko spremlja le delovanje ljubljanskega aktiva, ki je pod vodstvom dr. Ivana Gamsa pripravil vrsto predavanj in uspešnih ekskurzij. Ostali aktivni, z izjemo celjskega in prekmurskega, žal neredno obveščajo IO o svojem delu in uspehih, res pa je tudi, da je sam IO večkrat premalo prožen. Vsekakor bo tudi v bodoče potrebno vložiti še več naporov v aktivizacijo vseh članov GDS, vključevanje novih članov, obenem pa pritegniti še geografje Dolenjske, Zasavja in Bele Krajine, ki niso organizirani. Zavzemati se moramo tudi za tesnejšo organsko povezanost aktivov s področnimi enotami zavoda za šolstvo. V bilteno o delu inštituta za geografijo univerze Edvarda Kardelja bodo v bodoče objavljene tudi informacije o delu v GDS, kar naj bi pripomoglo k hitrejšemu obveščanju članstva o problemih geografije v šoli in raziskovalnem delu.

GDS oziroma šolska sekcija, ki jo vodi prizadevna prof. Marija Košak, je srž dela usmerila v opredelitev nalog pouka geografije v reformirani šoli. Poudarjena je bila potreba o organizaciji okrogle mize o vlogi geografije v naši družbi. Sekcija je ponovno pregledala učni načrt skupne programske osnove usmerjenega izobraževanja, obravnavala problematiko didaktične literature za geografijo in predlagala program za radijske šole. Večja skupina didaktikov iz PZE za geografijo filozofske fakultete, obeh pedagoških akademij ter srednješolskih profesorjev je vključenih v delo pri raziskavi "Modernizacija pouka geografije za osnovno in srednjo šolo". Naše društvo je na vrsti, da organizira 5. jugoslovansko srečanje o modernizaciji pouka v geografiji. Prispeli so že številni kvalitetni referati iz vseh naših republik, ki zagotavljajo uspešnost posvetovanja, ki bo 1. 1980 v Portorožu. Pri znanstveno raziskovalni problematiki v geografiji je največje breme nosila znanstvena sekcija, ki ji predseduje dr. Mirko Pak. Program dveletnega dela je pripravil ožji odbor znanstvene sekcije. Kljub zasedenosti njenih članov je znanstvena sekcija izvedla vrsto uspešnih akcij. Pripravljen je bil sestanek geografov - raziskovalcev vseh geografskih raziskovalnih institucij v zvezi s prijavo raziskovalnih nalog. Vodje raziskovalnih inštitucij so prikazali celoten program znanstveno - raziskovalnega dela. Uspešno se nadaljuje obsežno delo priprave Nacionalnega atlasa Slovenije pod vodstvom dr. Mirka Paka. Znanstvena sekcija je obravnavala program bodočega kongresa jugoslovanskih geografov, ki bo 1. 1980 v Črni gori, in poslala svoje predloge in sugestije. Obenem so se že začele priprave na 12. zborovanje slovenskih geografov. Sprejet je bil predlog občnega zbora v Mariboru, da bi bilo zborovanje na Gorenjskem. Kranjski aktiv je prevzel organizacijo zborovanja, ki bo predvidoma spomladi 1981 v Kranju. Diskusija o obsegu, metodologiji in vsebini raziskovalnega dela seveda še ni zaključena. Cilj raziskovalnega dela naj bi bil regionalna sinteza na osnovi kolektivnega dela. Raziskave naj bi zajele področja občine Kranj, Škofja Loka, Tržič, Jesenice in Radovljica.

Toliko na kratko o številnih problemih in nalogah, s katerimi se ubada naše društvo. Člane društva močno skrbi težnja, da se na račun geografije bolj kot pri ostalih predmetih kaže možnost zmanjšanja števila razpoložljivih ur. Ali je to znak naše nezainteresiranosti in določene neenotnosti v zasnovi "šolske geografije" ali celo pomanjkanje "stanovske zavesti"? Izgovori, češ, to je stvar "tistih" na terenu oziroma "onih" na fakulteti in akademijah, nas ne bodo nikamor privedli. Vsekakor bomo morali vsi skupno in odločneje poseči v razprave o vlogi geografije v šoli pa tudi izven nje.